

ירושלים בירת ישראל

אנו רואים חובה להצהיר, שירושלים היהודית היא חלק אורגני ובלתי נפרד ממדינת ישראל - כשם שהיא חלק בלתי נפרד מההיסטוריה הישראלית, מאמונת ישראל ומנשמת עמנו. ירושלים היא לב לבה של מדינת ישראל.

פעמיים בתולדות עמנו נעקרנו מירושלים - רק לאחר שנוצחנו במלחמת דמים אכזרית על ידי כוחות בבל ורומא... וכשירושלים נתקפה אחרי 14 למאי 1948, ידע הנוער הלוחם שלנו לחרף נפשו על בירת קודשנו, לא פחות משעשו זאת אבותינו בימי הבית הראשון והשני.

אין אנו מניחים אף רגע, שארגון האו"ם ינסה להוציא את ירושלים בכוח מידי ישראל, ואנו מצהירים, שעם ישראל

לא יוותר על ירושלים מרצונו הטוב, כשם שלא ויתר במשך אלפי שנה על אמונתו, על ייחודו הלאומי ועל תקוותו לשוב לירושלים ולציון...

... אומה זו לא תשלים לעולם עם הפרדת ירושלים, וירושלים היהודית לא תקבל על עצמה שום שלטון זר - לאחר שאלפי בניה ובנותיה שחררו בפעם השלישית את מולדתם ההיסטורית וגאלו את ירושלים מהשמדה והרס...

דוד בן גוריון, במעמד ההכרזה על ירושלים כבירת ישראל, כסלו תש"י

הר המוריה, הר הרצל והר הליכרון

...לפני שלושים ושש שנים, שבנו והתחברנו אל הר הקדומים, הר המוריה; אל מקום המקדש. אל הכותל המערבי. אל ערש האומה. אל הראשית... התחברות זו, יצרה גם משולש סמלי, של שלושה הרים: הר המוריה, הר הרצל והר הזיכרון יד ושם. משולש, שכל אחד מקודקודיו נטוע בעולם אחר, ושלושתם יחד, מאז מלחמת ששת הימים, יוצרים שלמות אחת.

הר הבית

בין קודקודיו של המשולש הירושלמי הזה מהדהדים הקולות, וחולפים המראות. אין לנו אלא להטות אוזן, אל האבנים; אל הגאיות; אל ההרים שסביב לה, לירושלים; הרי הם שנוצרים בקרבם את העדות והקולות, המלווים אותנו מאז היינו לעם.

הר הזיכרון (מוזיאון "יד ושם")

בין ההרים הללו מהדהדת עדיין קריאתו של המלאך אל אברהם: "אל תשלח ידך אל הנער", המתערכבת בזעקותיהם של הפצועים בקרב, על הגשר, בגת שמנים.

הר הרצל

בין הגאיות רועמים עדיין, קולן של הלהבות המכלות את ההיכל; קולם של הנצורים הנמלטים מחרב קלגסי טיטוס; ואלו נבלעים בקול מנועיהם של הזחלמים של צה"ל, השואגים במעלה הדרך אל שער האריות.

ועל כל הקולות, גוברת הקריאה הנרגשת ברשת הקשר "הר הבית בידינו! הר הבית בידינו!", המרטיטה את הלבבות עד היום..."

נאום יו"ר הכנסת, ר. ריבלין, יום ירושלים תשס"ג,
טקס זיכרון לחללי מלחמת ששת הימים

כל תפילה בונה את ירושלים

חז”ל תיקנו ”תחנוּת” רבות לזכור בהן את ירושלים ולהתפלל עליה, כגון בתפילת שחרית - בברכת בונה ירושלים, ובברכת ”ותחזינה עינינו”, ואחרי כל תפילת עמידה אנו אומרים: יהי רצון שיבנה בית המקדש, וכן בתחנוּן מתפללים הרבה על ירושלים. בברכת המזון - אנו מזכירים כמה פעמים את ירושלים וכן בברכת ”על המחיה”, וכן תיקנו לומר בכל לילה ”תיקון חצות” לבכות ולהתפלל על בית המקדש וירושלים ועוד ועוד. כל זאת עשו חז”ל כדי להרבות את ההזדמנויות שבהן האיש היהודי ייזכר שירושלים חרבה, ויתפלל מעומק לבו על בניין ירושלים, ועל ידי ריבוי התפילות, נכבש עוד חלק ועוד חלק מארץ ישראל, עד שניגאל.

מתוך ”כל תפילה בונה את ירושלים”,
הרב שלום ארוש, breslev.co.il

קדושה לו מציאות ממשית

צריך לדעת שקדושה זו מציאות ממשית. אין זו רק הגדרה הלכתית שמחייבת הנהגה מסוימת אלא זו ממש מציאות בפועל. גם אם אין אנו משיגים אותה בחושים שלנו, גם אם אין אנו יכולים לראות בעינינו את ההבדל בין קודש לחול, ואין אפשרות לחוש את ההבדל בחוש המישוש ולא בכל חוש אחר מחמשת החושים שלנו - אין זה אומר דבר. גם את זרם החשמל העובר באוויר ואת תנועות הקול העוברות באוויר אין אנו יכולים לזהות בחושינו, ובכל זאת הם קיימים וממשיים ויש להם כוח פעולה חזק יותר מכוחות שאנו יכולים להבחין בהם בחושים שלנו. וכך היא הקדושה. היא מציאות ממשית רוחנית, מציאות גדולה ומשמעותית, בעצם היא עיקר המציאות, היא שורש המציאות, והכל נמשך.

אבן השתייה "שתייה שמה, שממנה הושתת העולם"
(תלמוד בבלי, יומא, נ"ד ב')

מתוך "קדושת א"י וירושלים", הרב זלמן מלמד,
תשס"ב, yeshiva.org.il

קדושת ירושלים, עיר הנצח

פלא גדול הוא, אבל אי אפשר להכחיש; אין השם "ירושלים" מופיע בחמישה חומשי תורה. אין זאת מפני שהיא איננה כל כך חשובה, אלא אדרבה מפני שהיא חשובה יותר מהכל. כי איך התורה מכנה לה? "המקום אשר יבחר ה' אלוהיך לשום שמו שם" (דברים יב, כא). וכן בעוד תשעה עשר מקומות היא נקראת "אשר יבחר ה'" ולא נאמר בקצרה "ירושלים".

ולמה נאמרה הגדרה מיוחדת זו "לשום שמו שם"? כי כך כתוב בסוף ספר יחזקאל: "ושם העיר, מיום ה' שמה". כלומר כאשר האדם יקבע פגישה עם חברו לעלות לירושלים, יתבטא "עולים אנו לעיר אשר ה' השרה את שכינתו שמה". וכולם ידעו לאיזה מקום הוא התכוון. כי זה המקום אשר ה' בחר עוד לפני בריאת

העולם (מדרש תהלים, מזמור עו). פסוק מפורש הוא "כי בחר ה' בציון, איוה למושב לו" (תהלים קלב, יג).

הבדל גדול יש בין קדושת ירושלים לבין קדושת שאר ארץ ישראל. קדושת א"י תלויה בביאת רוב העם אליה ("ביאת כולכם", כתובות כה. ובזה "רובו ככולו", נדיר מב.). אבל לעומת זאת "קדושת המקדש וירושלים היא מפני שכינה, ושכינה אינה בטלה" (רמב"ם, הל' בית הבחירה פ"ו הט"ז). כלומר קדושת ירושלים אינה נובעת מהימצאות עם ישראל בה, אלא מפני השפעת הקב"ה בה באופן תמידי.

מתוך "קדושת ירושלים, עיר הנצח",
הרב משה צוריאלי, תשס"ו, yeshiva.org.il

